

NTK

50°6'14.083"N, 14°23'26.365"E

Národní technická knihovna

National Technical Library

210 mm

Kouzlo muzejní noci

Historický fond NTK

Skladba historického fondu NTK

- Historický fond NTK obsahuje soubor vědecké a technické literatury v časovém rozpětí od začátku 16. století až do začátku 20. století.
- Fond je formálně rozdělený podle signatur, které vyjadřují oborové zařazení v německém jazyce podle prvního písmene slova: astronomie, matematika pod A, přírodní vědy pod N, chemie pod C, fyzika pod P apod. Nalezneme zde i obory jako architektura, pevnostní stavitelství, geografie, dějepis, zemědělství, geometrie, přírodní vědy, fyzika, lingvistika, statistika a elektrotechnika.
- Skladba historického fondu NTK primárně sloužila potřebám výuky rodícího se poly/technického školství.

- K zakladatelským akvizičním stratégům patřily přední vědecké a technické osobnosti 19. století: fortifikační inženýr Christian Josef Willenberg, železniční a mostní projektant František Josef Gerstner, kvasný chemik Karel Joseph Napoleon Balling a řada dalších.
- Většinovým jazykem ve fondu je němčina, následuje latina, méně je zastoupena francouzština, angličtina, italština, okrajově čeština. Podíl jazykových bohemik stoupá od 80. let 19. století se vznikem české vědecké a technické terminologie.

Základní rozdělení HF NTK

Časové

- Staré tisky (1525-1800)
- Vzácné tisky (1801-1920)

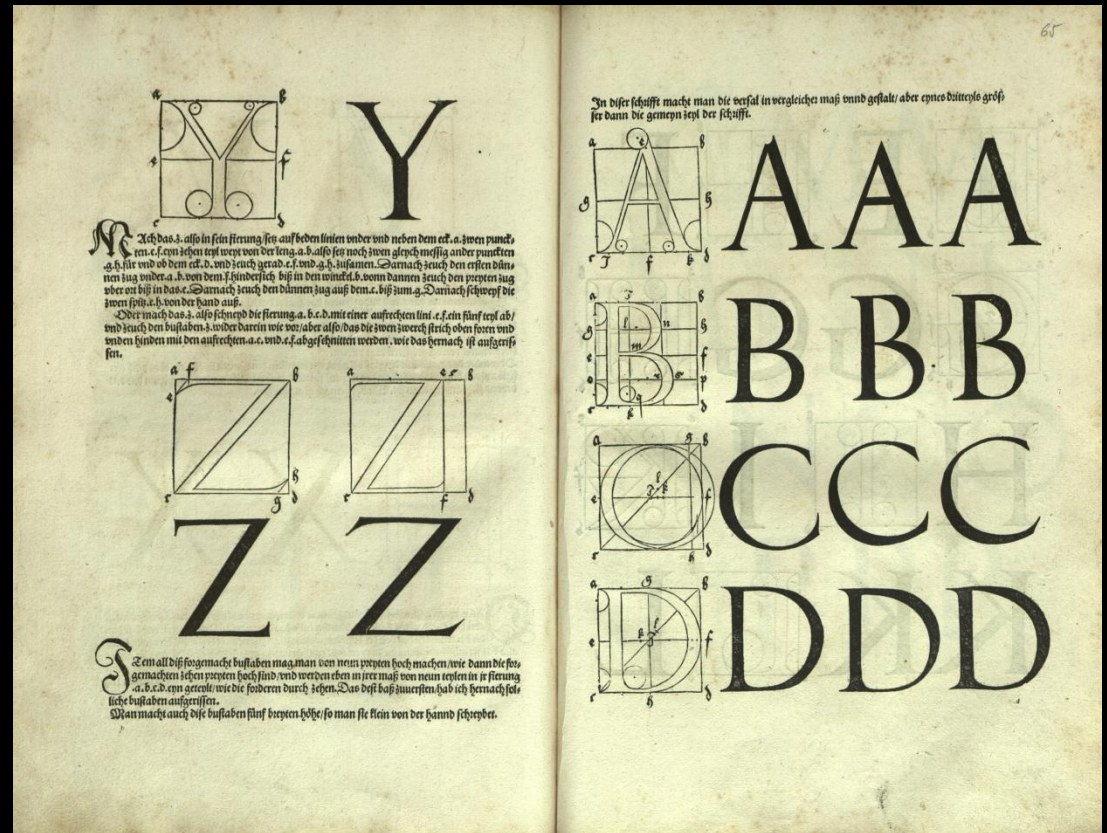
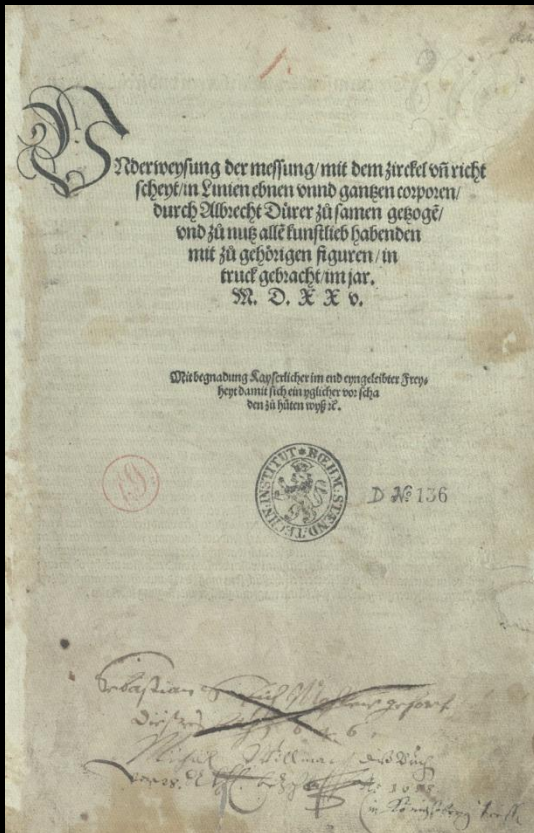

Ameisenfresser im Kampfe mit dem Hunde.

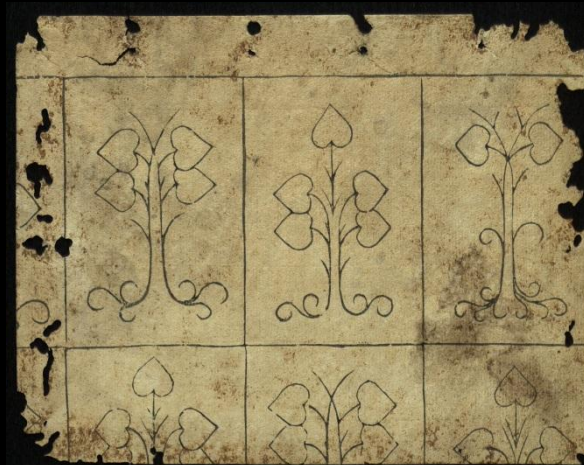
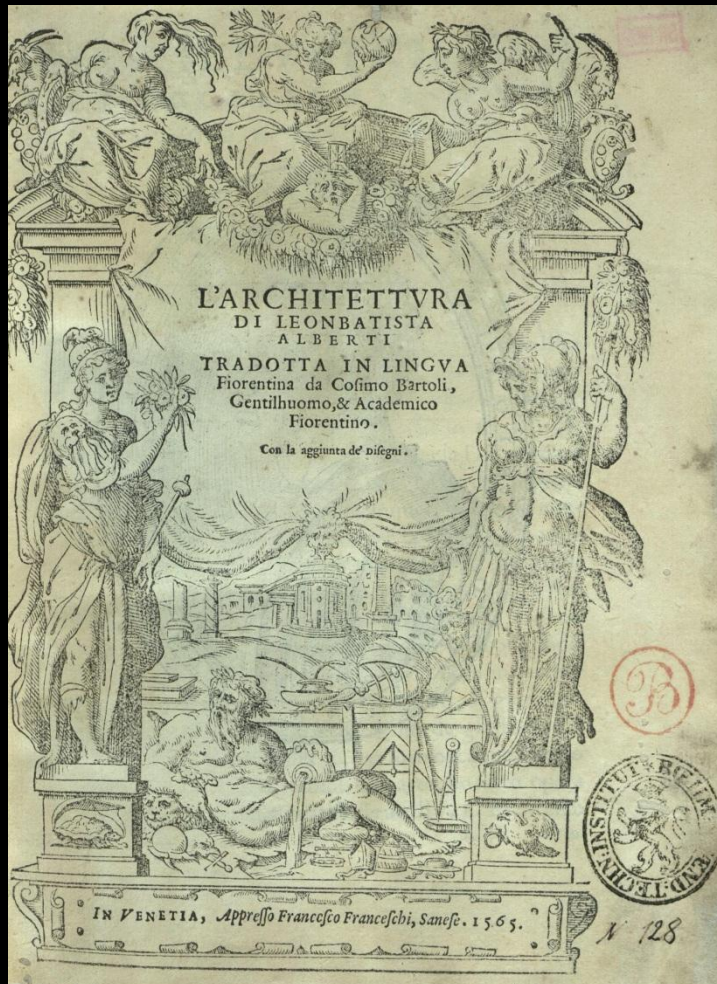
Knižní výběr z fondu HF NTK

- Nejstarší položkou fondu je kniha **Albrechta Dürera** *Underweysung der messung mit dem zirckel und richtscheyt in Linien ebnen unnd ganzen corporen* z roku 1525, která se zabývá planimetrickými útvary v souvislosti s perspektivou.
- Důležitou svým teoretickým přínosem, ilustracemi a vazbou (v deskách knihy byly nalezeny archy s defektními tisky karet) je kniha architekta a teoretika architektury **Leona Battisty Albertiho** *L'Architettura* (1565).
- Ilustrace z knihy **Sebastiana Serlia** *Libri tre d'Architettura* (1560-1562) ovlivnila tvarosloví budov Cinquecenta a Settecenta. V tomto období byla jedním z nejdůležitějších zdrojů vizuálních informací pro architekty.

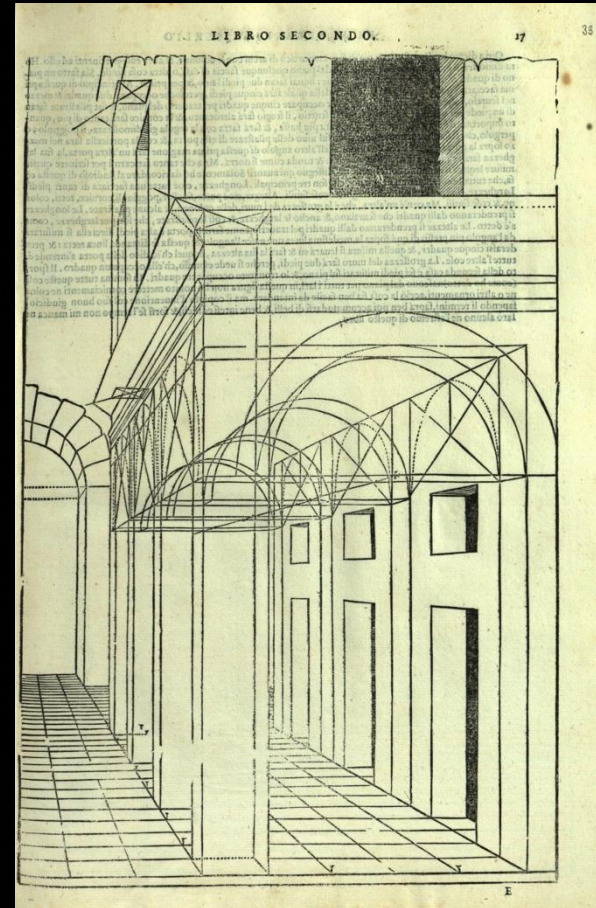
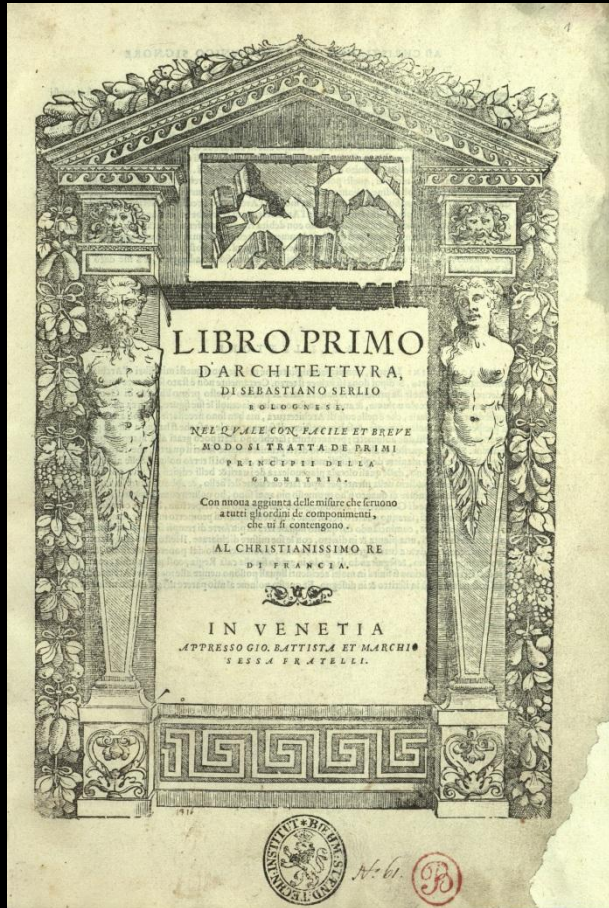
Albrecht Dürer

Leon Battista Alberti

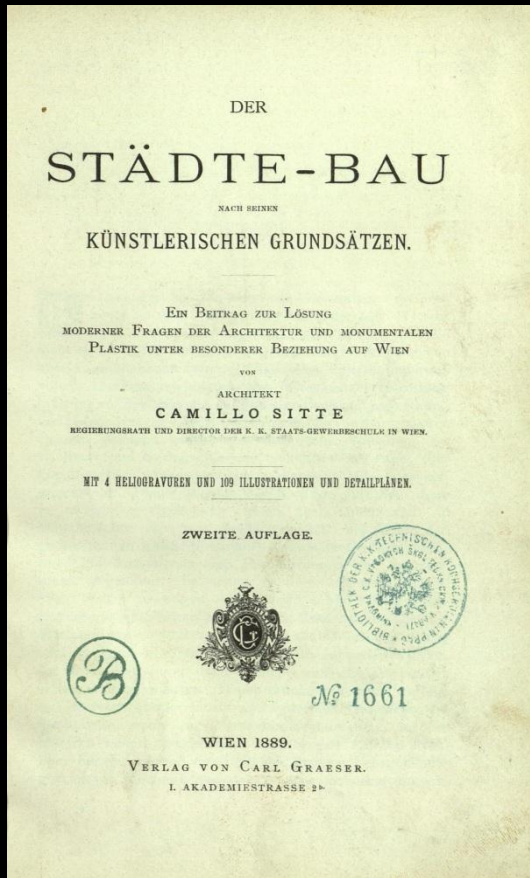
Sebastian Serlio

Knižní výběr z fondu HF NTK

- Důležitá je i vědecká nebo výtvarná směrodatnost. Přelomové urbanistické dílo Camilla Sitteho *Der Städte-Bau nach seinen künstlerischen Grundsätzen* představuje obojí hodnotu.
- Okrajově jsou v historickém fondu zastoupeny rukopisy. Jedním z nejvzácnějších je *Zoroaster, Clavis artis* (Klíč k umění). Tento rukopis z 18. století obsahuje ilustrace dokládající dobovou alchymistickou symboliku, jejich styl však patří spíše k 15. a 16. století.
- Dalším vzácným rukopisem je synopse barokní mechaniky od *Hannse Holtzhammera* (1603). Důležitější než jeho výtvarná hodnota je jeho ikonografie, která nám poskytuje určitý vhled do barokní mechaniky. Ta se rozvíjela pod vlivem *mathesis universalis*, konceptu vědy René Descartesa.

Camillo Sitte

Zoroaster

ZOROASTER
der Juden und Rabij
CLAVIS ARTE.

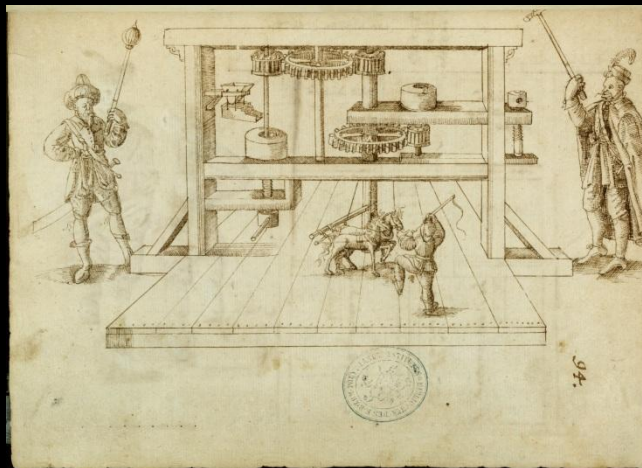
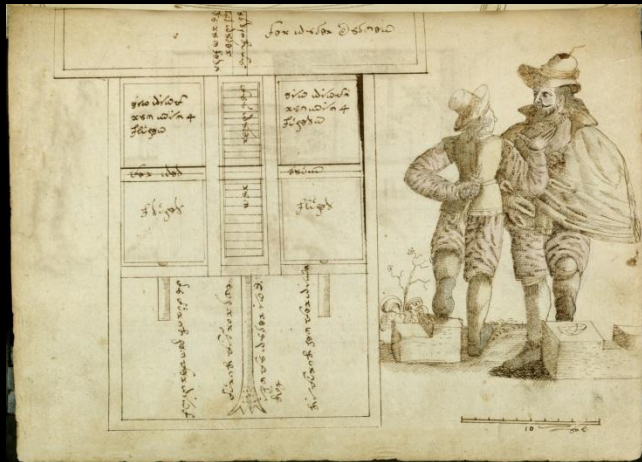
Taxe vs iii
Das Original ist vom Authore
auf ein Bruchten Blatt geschrieben
Vom Jahre der Dtschelt
1996.

Hiernach aber auß dem Arabischen in
Teutsche über ſetzt worden
Anno Chriſti

1236.
Purch.
S. V. F. L. A. A. C.

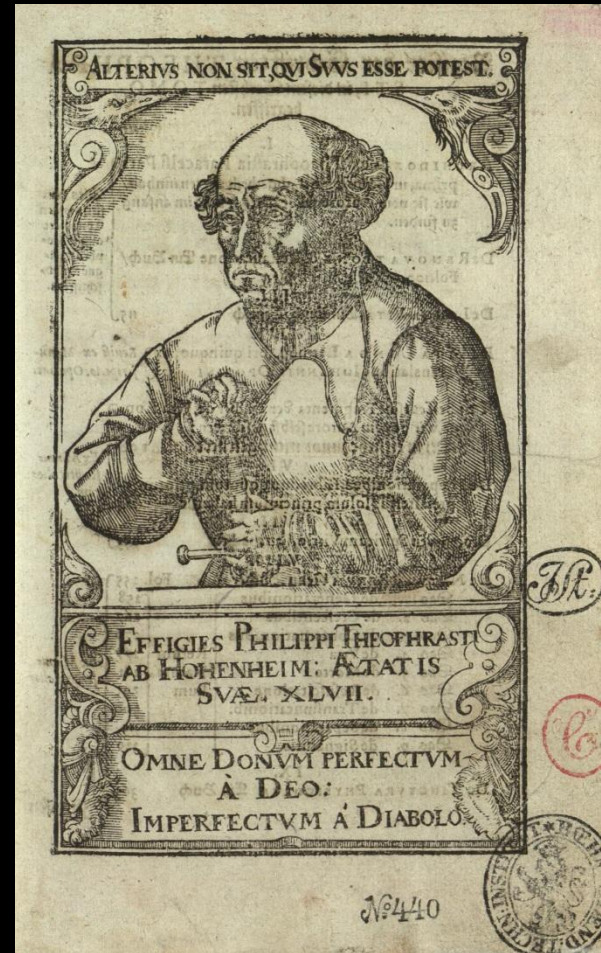
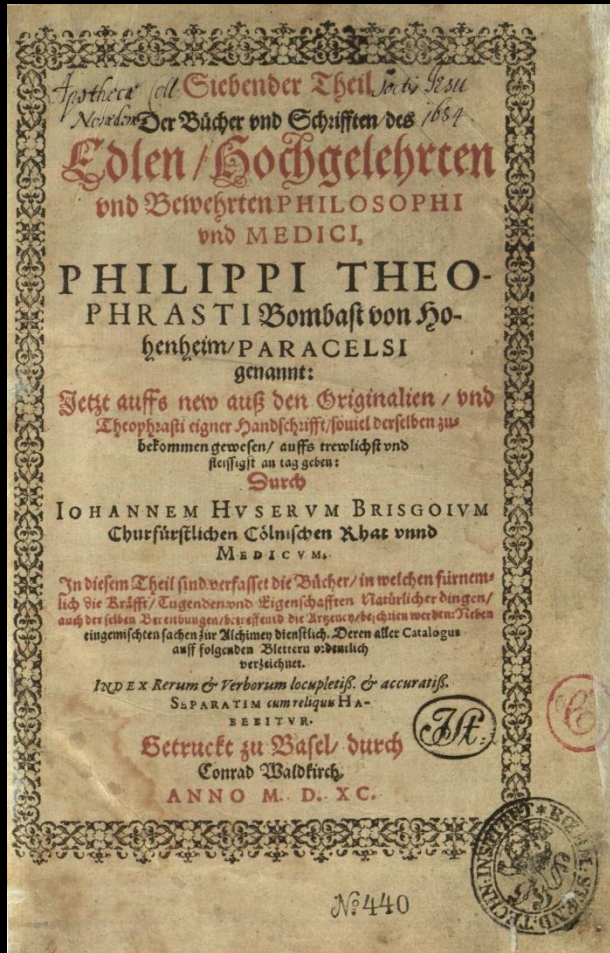
Hanns Holtzhammer

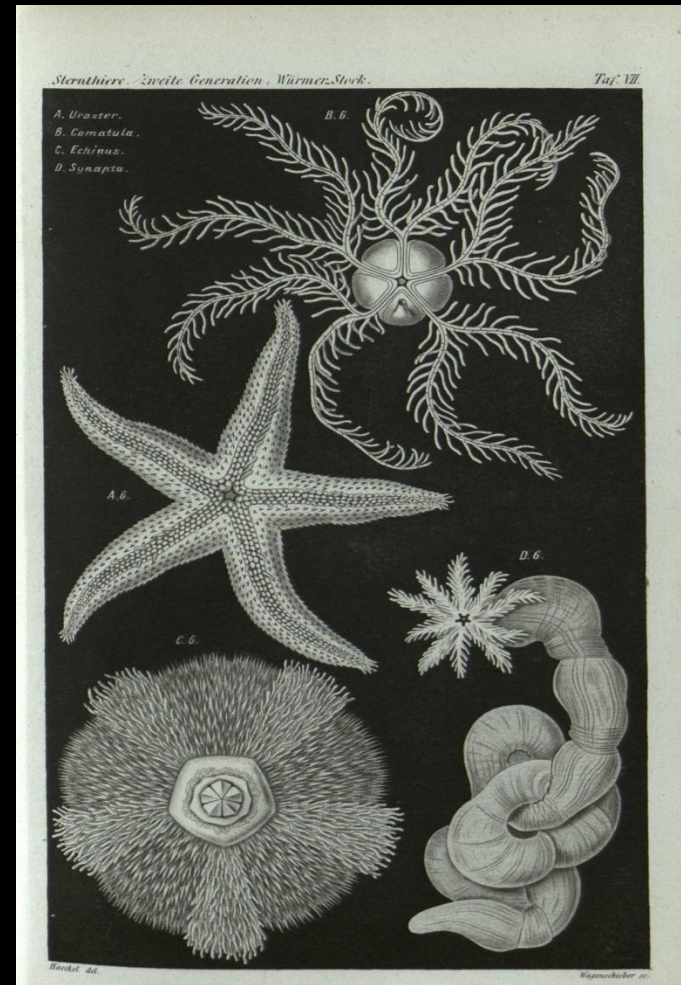
Knižní výběr z fondu HF NTK

- Věda ovšem měla i jiné podoby. **Paracelsus** (*Bücher und Schrifften*), patřil k velkým nonkonformistům své doby. Filozof a historik vědy **Alexandre Koyré** nazval Paracelsovo dílo „jednou z nejpozoruhodnějších avantýr dějin myšlení.“
- V knize **Johna Daltona** *Ein neues System des dynamischen Theiles der Naturwissenschaft* z roku 1812 najdeme ukázkou chemické notace, která se neujala.
- Řada knih historického fondu jsou nejen směrodatná vědecká díla, ale i krásné artefakty: **Ernest Haeckel** byl nejen vynikající přírodovědec a zároveň zdatný výtvarník, což bylo pro biology 19. století typické. Haeckelovo dílo *Natürliche Schöpfungsgeschichte* z roku 1870 obsahuje několik jeho vynikajících ilustrací.

Paracelsus

Ernest Haeckel

Ochrana fondu

Ochrana fondu jako celku

- mikroklimatické podmínky:
- teplota (15°C - 19°C)
- vlhkost (45% - 55%)

Zásady

- vyhnout se kolísání vlhkosti a teploty
- pozor na prach a špínu
- omezení pohybu osob v depozitáři
- vyhovující vybavení v badatelně (např. stůl pro atypické formáty)
- regály pro atypické formáty v depozitáři

Restaurování

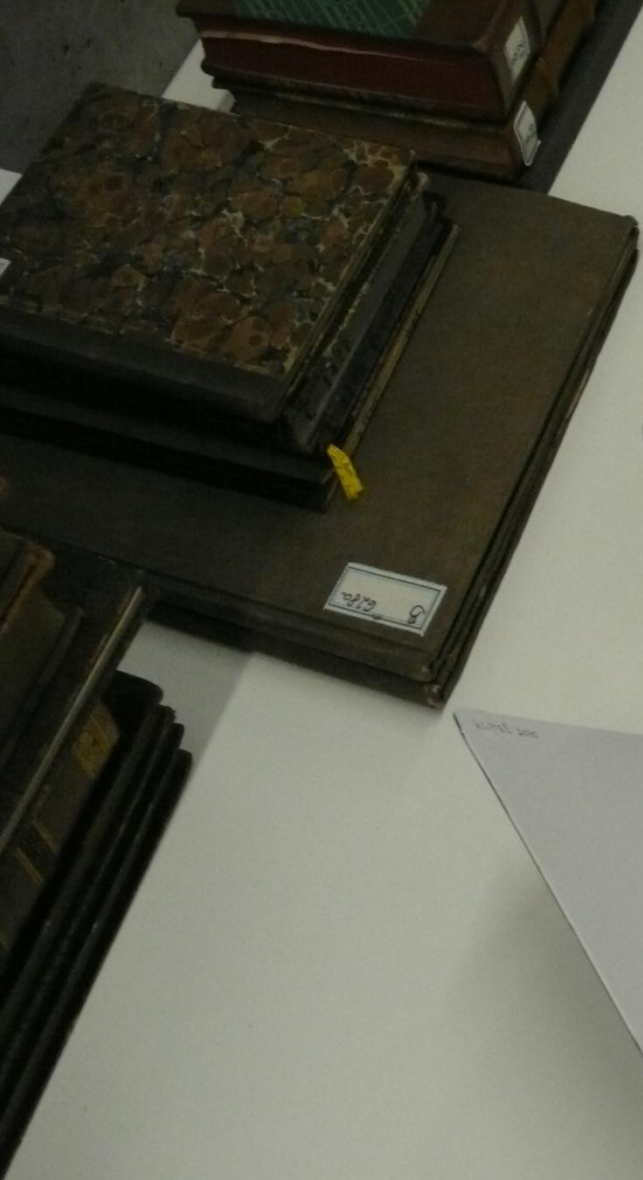
Ochranné obaly na publikace

Služba EOD

Prezentace HF

- WWW stránky
- výstavy
(Roztočte pípy!, Střeva měst)
- publikační činnost:
- monografické publikace + katalogy
- odborné konference
- články do periodik

Uskutečněné výstavy

Služba eBooks on Demand

- Historický fond NTK je průběžně digitalizován
- Pokud hledáte konkrétní knihu, která ještě nebyla digitalizována a chtěli byste ji vlastnit v elektronické podobě, využijte služby EOD
- eBooks on Demand = Elektronické knihy na objednávku

V rámci EOD Vám nabízíme

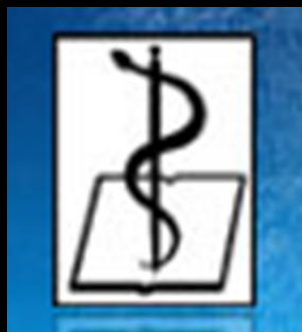
- Digitalizaci vybraných knih
- Vydaných v letech 1500 – 1900 a později
- Na něž už se nevztahuje autorské právo
- Na vyžádání zákazníka
- Bez nutnosti registrace v knihovně
- Online a z pohodlí domova
- U knih EOD najdete v katalogu NTK tlačítko
„Objednat digitální kopii“

Objednat digitalizaci je možné ve 32 knihovnách v 12 zemích Evropy

Služba eBooks on Demand

- Digitalizaci lze objednat také v dalších knihovnách:
- Knihovna Divadelního ústavu
- Národní lékařská knihovna
- Knihovna Vojenského historického ústavu
- Krajská vědecká knihovna Liberec

eod.techlib.cz